

brugets Gæld og den paastaaede Tendens hos Landbruget til at ville drive Prioriteringen op til den øverste Skorstensrand. Et Par Tal til Sidestilling af den anførte Bevægelse i Skibsfartens og Landbrugets Gæld vil her have sin Interesse; jeg skal kun anføre et Par Tal i saa Henseende. Vi ser altsaa, at i dette Tiaar er Skibsfartens Panteforskrivning steget fra 13 Mill. Kr. til 55 Mill. Kr.; det absolutte Tal er saaledes mere end 4 Gange saa stort og Behæftelsen pr. Skibsenhed, pr. Nettoton, mere end det tredobbelte. Statistikken viser, at ganske vist er Landbrugets Gæld ogsaa steget, men medens Behæftelsen ved Gaardsalg i 1900 udgjorde 56 pCt. af Salgssummen, udgjorde den ved næste Tiaars Udløb, nemlig i Aaret 1910, knap 51 pCt.; og medens Salgssummen for Gaardhartkornet i 1900 oversteg Behæftelsen med 2,788 Kr. pr. Tønde Hartkorn, var det tilsvarende Tal, det Beløb, hvormed Salgssummen oversteg Behæftelsen, i 1910 ikke 2,788 Kr., men 4,274 Kr. Med andre Ord, Salgssummen oversteg efter 10 Aars Forløb Behæftelsen med mere end 53 pCt. mere end ved Tiaarets Begyndelse. Dette til Beroligelse for dem, for hvem Bevægelsen i Landbrugets Gæld er en Kilde til nationaløkonomiske Bekymringer.

Jeg vender derefter tilbage til Erkendelsen af, at Opretelsen af en Kreditforeningsanstalt som den her tilsigtede maa hævdes at byde en naturlig og farbar Vej til Afhjælpning af Skibsfartens Laanetrang. Dette indrømmet, bliver saa det næste Spørgsmaal, om Lovforslaget, som det her er os forelagt, maa skønnes paa alle Punkter at have ramt netop det rette. Jeg skal nu straks erkende, at Lovforslaget forekommer mig i det store og hele paa rigtig Maade at trække Hovedlinierne for en saadan Kreditforeningsanstalt. Dette skyldes vel væsentlig, at det ikke er nye og uprøvede Baner, man her bevæger sig ad, men det er netop de prøvede og befærdede Veje, man her har fulgt, idet man for en væsentlig Del har overført Bestemmelserne i Loven af 23. April 1897 om Begunstigelser for en Kreditforening af Ejere af industrielle og dermed i Klasse staaende Ejendomme. Men uanset, at jeg saaledes kan erkende, at Konturerne for Lovforslaget i det store og hele er trukne rigtigt op, bliver der dog enkelte Bestemmelser i dette, som ogsaa jeg mener kunde være anderledes.

Idet jeg da først fæster mig ved § 1, er om denne at bemærke, at den i det væsentlige er overført fra den nys nævnte

Lov af 23. April 1897, og med det ærede Medlem, som først talte, det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Poul Rasmusen), er jeg ganske enig i, at Paragraffens Affattelse er holdt noget for tæt op ad Affattelsen af den tilsvarende Paragraf i Loven af 1897. Denne Omstændighed har medført, at der er Bestemmelser i Paragraffen, saaledes som den nu forefindes, som jeg synes kunde undværes eller i alt Fald tiltrænge Ændringer, og endvidere, at der savnes Bestemmelser, som efter min Opfattelse burde findes i den. Den vigtigste af disse Bestemmelser er den, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds allerede henpegede paa, nemlig Bestemmelsen vedrørende Assurancespørgsmaalet. Der findes i Paragraffen slet intet om, at de belaante Skibe skal holdes assurerede; jeg gaar rigtignok ud fra, at dette maa være en Forudsætning, uanset at Lovforslagets Motiver bruger den Vending, at Skibe som Laaneobjekt frembyder Usikkerhed; vi kan sikkert være enige om, at Værdien af en Panteforskrivning i et Skib, som uassureret ligger paa Havsens Bund, er mere end tvivlsom og absolut ikke fyldestgørende for det her foreliggende Øjemed. Jeg tror ogsaa, at det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds har Ret i, at der kan tiltrænges nærmere Bestemmelser vedrørende denne Assurance; det er meget almindeligt, at Rederne tegner en delvis Assurance i deres Skibe, at de f. Eks. selv er Assurandører for noget som en Trediedel af Værdien. — Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem har Ret i, at det vil være nødvendigt at give Kreditor, altsaa Kreditforeningsanstalten, Indseende med Assurancepligtens Fyldestgørelse; jeg kunde endda tænke mig, at det var nødvendigt at fastslaa, at Skibet skal holdes assureret til fuld Værdi, og endvidere, at Assurancepolicen skal være deponeret hos Kreditforeningsanstalten.

Søloven af 1. April 1892 bestemmer i § 267, at Fordringer med Søpanteret gaar forud for al anden Gæld, og i den næstfølgende Paragraf udtales saa, at Søpanteret i Skib og Fragt tilkommer blandt andet Bodmerilaan, det vil sige Laan, som i Nødstilfælde — jfr. § 174 i Søloven — optages til Rejsens Fortsættelse eller Ladningens Bevarelse eller videre Befordring. Der findes i § 1 ingen Bestemmelse vedrørende Bodmerilaan. Jeg er ikke specielt sagkyndig, det er muligt, at en saadan Bestemmelse er overflødig, men jeg kunde dog godt tænke mig, at det kunde være paa sin Plads blandt de andre Detailbe-